

KRIZOVÁ INTERVENCE

Mgr. MORAVČÍK BRANISLAV
KARIM FN BRNO

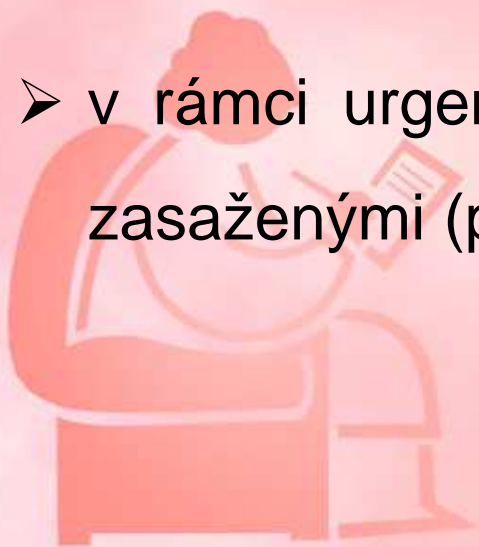
Cíle prezentace

- Definování krize
- Představit formy krizové intervence
- Nastínit prvky krizové intervence

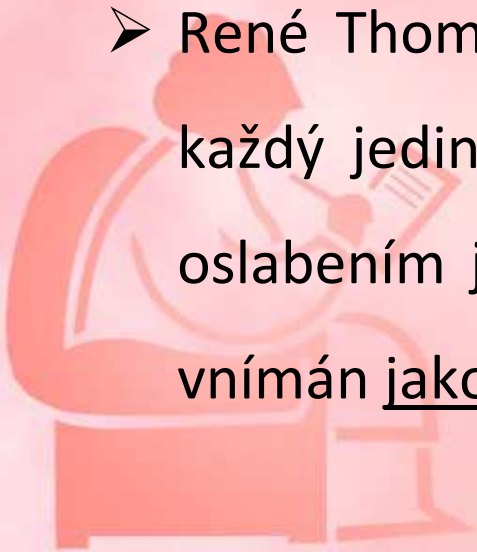
Proč je potřebné myslet na krizovou intervenci v intenzivní péči

- náhle vzniklý těžký stav se svou tíhou netýká pouze pacienta, ale i jeho rodiny a blízkých
- v rámci urgentní a intenzivní péče se setkáme s primárně zasaženými (pacienti) i sekundárně zasaženými (blízcí)

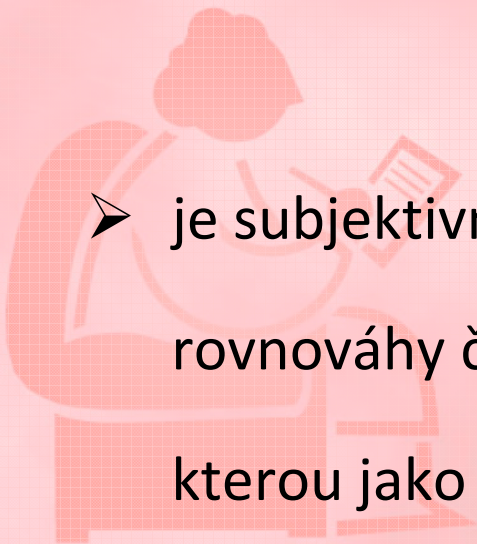
Co to je krize ?

- Lidé o krizi často mluví i v běžných rozhovorech. Slýcháme, jak si sdělují, že jsou v krizi i v situacích, kdy chtějí pouze vyjádřit, že zažívají zklamání, mají špatnou náladu, nebo jen pociťují časovou tíseň.
- René Thom (1992) tvrdí: krize je situace, ve které se nachází každý jedinec, jehož stav se projevuje zdánlivě bezdůvodným oslabením jeho regulativních mechanismů, a je jím samotným vnímán jako ohrožení jeho vlastní existence a integrity

Co to je krize ?

- krize v životě člověka je reakcí na náročnou životní situaci, ve které se nachází a kterou není schopen vyřešit sám nebo za pomoci svých blízkých, v přijatelném čase a navyklým způsobem
- je subjektivním prožitkem narušení, až ztráty duševní rovnováhy člověka, doprovázená změnou jeho chování, kterou jako narušenou zasažený prožívá

Reakce na krizovou situaci:

akutní reakce na stres: (první 2 – 3 dny)

aktivní reakce – funkce sympatiku – reakce boj nebo útěk

- vegetativní projevy
- neklid
- motorický neklid
- agresivita
- autoagresivita
- neuspořádaný slovní projev
- vulgarismy

Stav při adekvátní péči odezní, netrvá dlouho

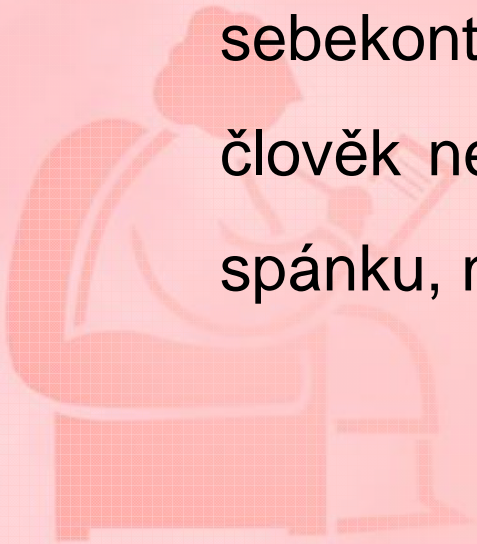
pasivní reakce – funkce parasymphatiku

- reakce typu mrtvý brouk
- bledost
- strnulost
- ochablost
- ničeho se nedožaduje
- neprojevuje se
- může být mylně považován za projev statečnosti, rozumnosti

posttraumatická reakce na stres: (se zpožděním několika týdnů či měsíců)

- u lidí s dobrými obrannými mechanismy či sebekontrolou – psychosomatické obtíže, které člověk nespojuje s traumatickou událostí (poruchy spánku, nevysvětlitelné bolesti)

Komu je určena intervence ?

- primárně zasažení
- sekundárně zasažení
- personál nemocnice
- peer program

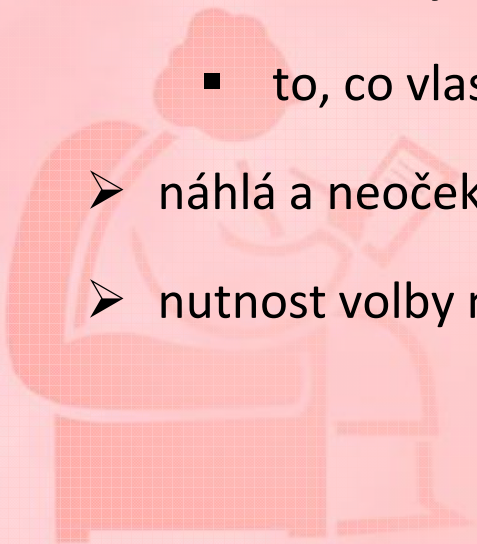

Krize a její fáze

1. fáze ohrožení / šoku – důsledkem je zvýšená úzkost zasaženého
2. fáze zranitelnosti – pocit nedostatku kontroly nad situací – neúčinnost vyrovnávacích mechanismů zasaženého – objevuje se pocit ochromení, pokusy řešit situaci náhodným způsobem
3. fáze předefinování krize – zasažený je schopen připustit si pocity. Je to fáze největší compliance zasaženého, často sami vyhledávají pomoc
4. fáze závažné psychologické dezorganizace

Vyvolávající příčiny krize

- ztráta blízké osoby
- těžká nemoc blízké osoby, nebo ohrožení na životě
- ztráta či ohrožení významné životní hodnoty člověka
  - to, čím žije – vztahy, koníčky, práce
  - to, čím je – pověst, postavení
  - to, co vlastní – majetek, zdraví...
- náhlá a neočekávaná životní změna
- nutnost volby mezi dvěma stejnými kvalitami

Druhy krizové pomoci

➤ **psychologická**

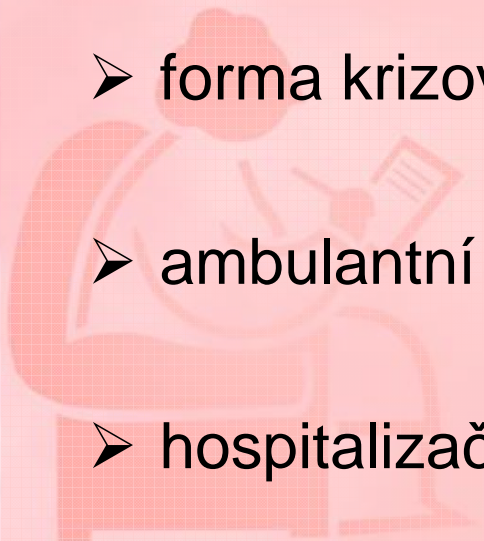
➤ **lékařská**

➤ **právní**

➤ **sociální**

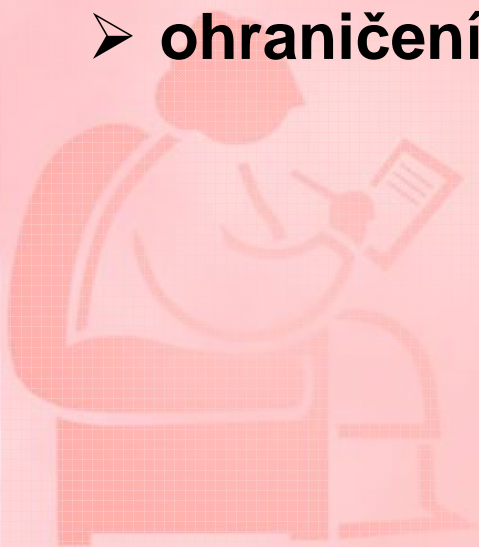

Formy krizové pomoci

- forma terénní služby
  - telefonická forma
  - internetová forma
  - forma krizové pomoci v klientově přirozeném prostředí
  - ambulantní forma
  - hospitalizační forma
-

Specifické znaky krizové intervence

- **okamžitá pomoc** – první psychická pomoc
- **redukce ohrožení** – poskytnutí emocionální opory, zajištění pocitu bezpečí a důvěry
- **ohraničení v čase**

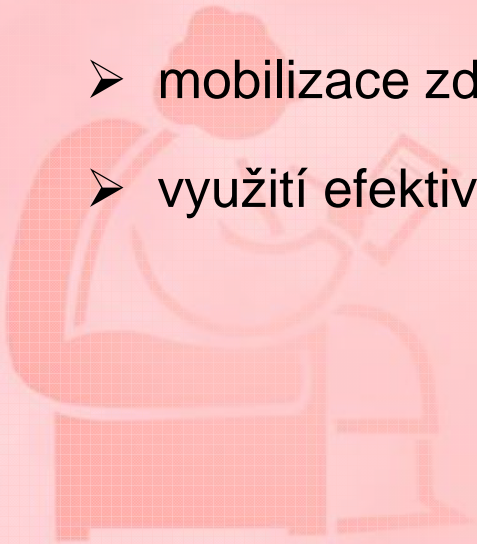

Specifické znaky krizové intervence

- **koncentrace na aktuálně vzniklou situaci** – tady a teď
- **intenzivní kontakt**
- **strukturovaný, aktivní přístup** – trpělivé, empatické naslouchání
- **direktivní zásah interventa** v případě ohrožení zdraví či života zasaženého

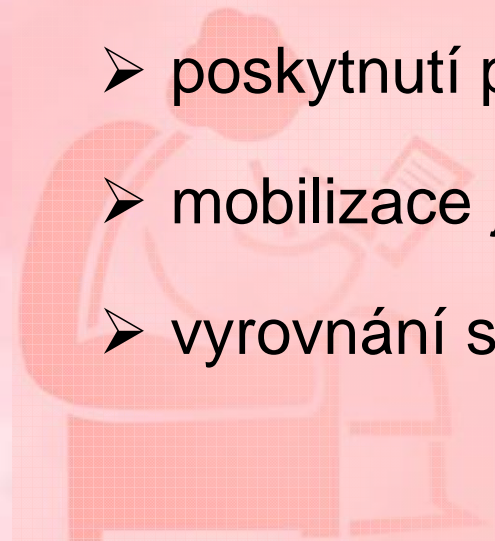
Prvky krizové intervence

- poskytnutí emocionální podpory a pocitu bezpečí zasaženému
- usnadnění komunikace
- ventilace emocí zasaženého
- konfrontace s realitou
- identifikace nejdůležitějšího problému
- mobilizace zdrojů pomoci
- využití efektivních adaptačních mechanismů zasaženého

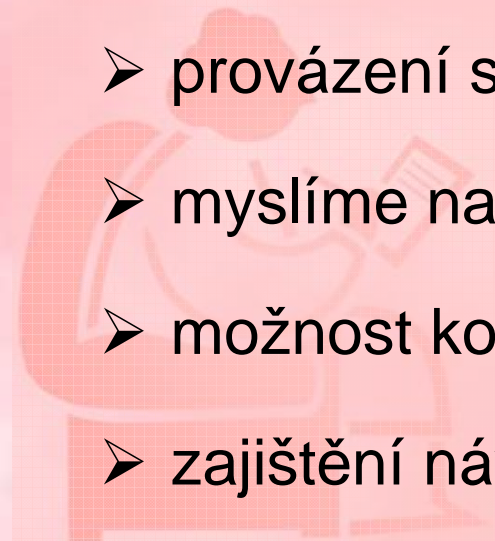

Průběh krizové intervence

- provedení krizí
  - vytvoření kontaktu
  - udržení spojení
  - identifikace problému
  - poskytnutí podpory
  - mobilizace jedince
  - vyrovnání se s krizovou situací
-

Průběh krizové intervence

- zajistíme bezpečné místo
  - práce s emocemi
  - je potřeba informací
  - ukotvení v realitě
  - provázení situací
  - myslíme na základní tělesné potřeby
  - možnost kontaktu
  - zajištění návazné péče
-

Klíčové je navázání dobrého kontaktu interventa se zasaženým

- klient v krizové situaci prožívá negativní emoce:

strach

beznaděj

úzkost

bezradnost

zoufalství

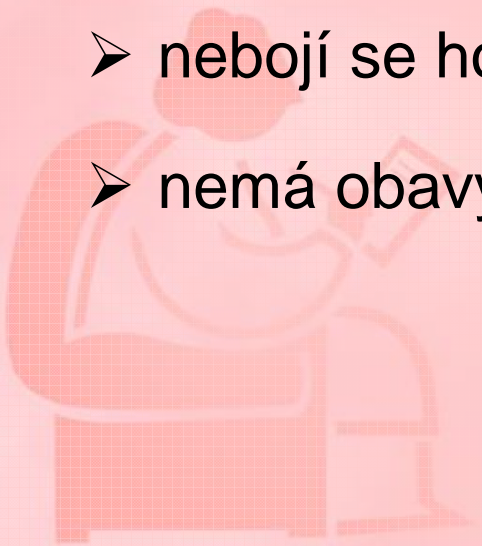
hněv

- může se chovat neadekvátně, popuzeně až agresivně
- důležitá je akceptace a umožnění ventilace emocí a projevů zasaženého

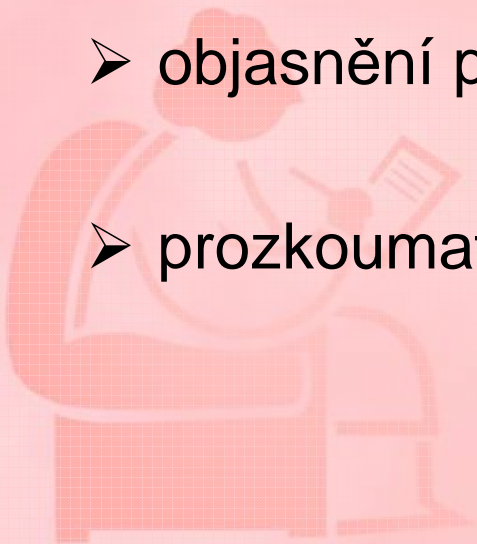
Zajištění pocitu bezpečí pro klienta

- netýká se pouze fyzického ale zejména psychického bezpečí zasaženého
- zasažený interventovi důvěřuje
- cítí, že je to ten správný člověk na správném místě
- nebojí se ho
- nemá obavy, že ho intervent podrazí či devalvuje

Shromáždění informací interventem

- poslouží interventovi k posouzení krizové reakce zasaženého
- zjistit příčiny a okolnosti vzniku krize
- objasnění přetrvávajícího ohrožení klienta
- prozkoumat sociální oporu klienta

Na čem záleží úspěch intervence ?

- Znalost prostředí nemocnice, fungování složek IZS
- Nastavit si vlastní hranice
- Mít k dispozici kontakty
- Mít ochotu nabídnout
  - sebe sama
  - svůj zájem
  - svůj dotek
  - své ucho
  - svůj čas

Motto na závěr:

*„Je obtížné říci něco, co by bylo
aspoň tak dobré, jako neříci nic.“*

(Ludwig Wittgenstein)

